

Bomen weerspiegelen tijd. Een dwarsdoorsnede van een stam vertelt onderzoekers alles over de aarde en haar geschiedenis. In de bast en jaarringen tekenen zich de sporen af van perioden van overvloed en schaarste, ijstijden, overstromingen en bosbranden. De anatomie van het hout is een archief van geboorte, bloei, natuurrampen en veldslagen, van leven en dood, maar misschien nog wel meer een transcriptie van het vermogen weer verder te groeien nadat dood en vernietiging ongenadig hebben huisgehouden. Uit bruut gesnoeide takken ontstaan nieuwe scheuten, omgevallen woudreuzen laten nakomelingen herrijzen uit hun neergestorte lichamen, gewonde stammen dragen hun lot en vergroeien tot verwrongen maar krachtig spierweefsel. Bomen belichamen het verbond tussen vitaliteit en verwonding, scheppen en vernietigen, leven en dood.

Kunstenaar Anna J. van Stuijvenberg is gefascineerd door de stille krachtmeting tussen wildernis en cultuur. In haar werkplaats knipt ze robuust, onverwoestbaar synthetisch vilt tot sensitieve installaties waarin de toeschouwer kijkt naar een gelaagd landschap van onwrikbaar en tegelijkertijd hypergevoelig weefsel. Als een hybride levensvorm van gesteente en levende cellen groeit het onder de juiste omstandigheden geleidelijk maar gestaag uit tot een rif waarop wegsnijden en blijven, vorm en restvorm, wel en niet aanraken, fragiliteit en onaantastbaarheid elkaar in balans houden. Door de verschillende lagen vilt, waarbij sommige delen gedetailleerd versneden zijn en andere delen ongemoeid zijn gelaten ontstaat een dwarsdoorsnede van materiaal en plaats, van tijd en de ons omringende wereld.

Van Stuijvenberg maakte de installatie *Do you see it, it doesn't see you* op uitnodiging van het Textiel Museum in Łódź (Polen), in het kader van de Internationale Textiel Triënnale van 2016. Łódź is een stad met een rijke en bewogen geschiedenis die gekenmerkt wordt door razendsnelle (industriële) ontwikkeling en economische bloei, oorlog en bezetting, genocide, vernietiging van cultureel erfgoed, communistische overheersing en de transformatie naar democratie. Wie door de stad loopt ziet heden en verleden, verval en wederopbouw op straat dwars door elkaar lopen: in verwilderde parken en tuinen, midden in de ruïnes van fabrieken, op de binnenplaatsen van grauwe woontorens, voor monumentale panden waar jonge kunstenaars de stad een nieuwe culturele impuls geven, in gelikt gerenoveerde winkelstraten of op terrassen waar het leven gevierd wordt. Bomen weerspiegelen hier de tijd en het gegeven dat het leven op de gruwelijkste puinhoop ook gewoon verder gaat.

Waar de toeschouwer in eerdere installaties van van Stuijvenberg keek naar bomen en gebladerte lijken de vormen nu meer verwant aan groeistrukturen die men in een bos, maar ook onder een microscoop in een levende cel aan zou kunnen treffen. Aanleiding voor *Do you see it* was een geknotte treurberk in één van de stadsparken van Łódź in wiens grillige vorm van Stuijvenberg de tweespalt tussen veerkracht en vermindering terug zag. In haar werk hebben bomen al vaker geleid tot het bouwen van installaties, waarbij ze fungeren als mediërende figuren tussen de mens die zich *Master of the Universe* waant en de woekerende wereld waarmee hij onlosmakelijk verweven is. Inmiddels is een landkaart ontstaan met daarin bomen als coördinatiepunten in het landschap en de tijd, als stille houten geheugens in wiens binnenste onze geschiedenis nauwkeurig wordt opgeslagen. In de wouden van Anna J. van Stuijvenberg kan de toeschouwer wandelen en tijdreizen en naar de jaarringen van de geschiedenis, en daarmee naar die van zichzelf kijken.